

Sirküler Tarihi :11/12/2025

Sirküler No :2025/128

İŞ HUKUKUNDA ARA DİNLENMESİ

I- GİRİŞ

Ara dinlenmeleri çalışma süresinden sayılmaz.

II- ÇALIŞMA SÜRESİ

Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok 45 saattir. Günlük çalışma süresi her ne şekilde olursa olsun 11 saati aşamaz. İş Kanunu'nun, 67. maddesine göre günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile dinlenme saatleri işyerlerinde işçilere duyurulur.

A- ÇALIŞMA SÜRESİNDEN SAYILAN HALLER

İş Kanunu'nun, 66. maddesine göre aşağıda belirtilen haller çalışma süresinden sayılır.

- Madenlerde, taşocaklarında yahut her ne şekilde olursa olsun yeraltında veya su altında çalışılacak işlerde işçilerin kuyulara, dehlizlere veya asıl çalışma yerlerine inmeleri veya girmeleri ve bu yerlerden çıkmaları için gereken süreler.
- İşçilerin işveren tarafından işyerlerinden başka bir yerde çalıştırılmak üzere gönderilmeleri halinde yolda geçen süreler.
- İşçinin işinde ve her an iş görmeye hazır bir halde bulunmakla beraber çalıştırılmaksızın ve çıkacak işi bekleyerek boş geçirdiği süreler.
- İşçinin işveren tarafından başka bir yere gönderilmesi veya işveren evinde veya bürosunda yahut işverenle ilgili herhangi bir yerde meşgul edilmesi suretiyle asıl işini yapmaksızın geçirdiği süreler.
- Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için belirtilecek süreler.
- Demiryolları, karayolları ve köprülerin yapılması, korunması ya da onarım ve tadili gibi, işçilerin yerleşim yerlerinden uzak bir mesafede bulunan işyerlerine hep birlikte getirilip götürülmeleri gereken her türlü işlerde bunların toplu ve düzenli bir şekilde götürülüp getirilmeleri esnasında geçen süreler.
- İşin niteliğinden doğmayıp da işveren tarafından sırf sosyal yardım amacıyla işyerine götürülüp getirilme esnasında araçlarda geçen süre çalışma süresinden sayılmaz.

B- KISMİ SÜRELİ ÇALIŞMA

“İşyerinde tam süreli iş sözleşmesi ile yapılan emsal çalışmanın üçte ikisi oranına kadar yapılan çalışma kısmi süreli çalışmadır”

C- TELAFİ ÇALIŞMASI

Telafi çalışması, kaynağını oluşturan zorunlu nedenin ortadan kalkması ve işyerinin normal çalışma dönemine başlamasını takip eden iki ay içerisinde yaptırılır. Telafi çalışması, günlük en çok çalışma süresi olan 11 saati aşmamak koşulu ile günde 3 saatten fazla olamaz. Telafi çalışması, tatil günlerinde yaptırılmaz.

D- GÜNDE AZAMİ YEDİ BUÇUK SAAT VE ALTINDA ÇALIŞILABİLECEK İŞLER

“Sağlık Kuralları Bakımından Günde Azami Yedi Buçuk Saat veya Daha Az Çalışılması Gereken İşler Hakkında Yönetmelik” ile düzenlenmiştir.

III- GÜNLÜK VE HAFTALIK ÇALIŞMA SÜRESİ

Genel bakımdan çalışma süresi haftada en fazla 45 saattir.

Örneğin; Haftada 5 gün çalışan ve Cumartesi ve Pazar günü çalışma yapılmayan bir işyerinde, günlük çalışma süresi $45:5=9$ saattir. İşçilere verilen ara dinlenme süreleri çalışma süresinden sayılmaz.

Örneğin; haftada 5 gün tam, Cumartesi günü yarım gün çalışılan ve Pazar günü çalışılmayan bir işyerinde, Cumartesi günü 08.00-13.00 saatleri arasında 5 saat çalışıldığını varsayarsak, hafta içindeki diğer günlerde 8 saat çalışma yapılması halinde ($5 \times 8 = 40 + 5 = 45$) haftalık çalışma süresi 45 saati aşmaz.

IV- İŞ HUKUKUNDA ARA DİNLENMESİ

Gün içinde işçinin yemek, çay, sigara gibi ihtiyaçlar sebebiyle ya da dinlenmek için belli bir zamana ihtiyacı vardır.

Dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az on beş dakika, dört saatten fazla ve yedi buçuk saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedi buçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir.

Ara dinlenme süreleri kural olarak aralıksız olarak kullandırılır. Ara dinlenmesinin kullandırılması zorunlu ise de bunun kullanılacağı zamanı belirlemek işverenin yönetim hakkıyla ilgilidir. İşçilerin tamamı aynı anda ara dinlenme zamanını kullanılabileceği gibi, belli bir plan dâhilinde sırayla kullanmaları da mümkündür.